

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1706

Edicti suspensionis facultatis audiendi Confessiones Formula XVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

Confessati, e Communicati nella Pasqua di Resurrezione prossima passata, come comanda la S. Madre Chiesa, cioè.

N. N.
N. N.

5. Hic monitum te volo, quod qui preceptum Paschale non implevit, si decederet antequam per Edictum declaretur incurfus in poenam interdicti, sepeliendus esset in loco sacro, quia non est interdictus, donec declaretur, ita respondit Sac. Congreg. Episcop. Vicario Generali Cajetano 14. Junii 1595. nisi intermissio esset notoria, cap. ex parte de sepult. cap. à nobis il 2. de Sent. excommunic. vel adesset statutum Synodale in contrarium, Sac. Congr. Episcop. in Baren. 15. Decembr. 1696.

Edicti suspensionis facultatis audiendi Confessiones.

FORMULA XVII.

SUMMARIUM.

- 1 Scientia publicationis Edicti praesumitur.
- 2 Regulares semel examinati, & approbati, non possunt demum ab eodem Episcopo sine causa ad examen vocari.

- 3 Parochi ab Episcopo antecessore approbati possunt ab Episcopo successore iterum ad examen vocari, si de illorum imperitia aliqua conjectura resurgat.
- 4 Episcoporum Edicta exspirant ipsis defunctis.
- 5 Poena exilii Episcopi exspirat per ejus mortem.
- 6 Episcopus pro observantia Decretorum Concilii potest in subsidium poenam excommunicationis instigare.
- 7 Potest prohibere laici sonum Campanarum Ecclesie, quamvis sint Patroni.
- 8 Enunciative Episcoporum antiquae mutuum ponderant.
- 9 Non autem si sint recentes, & ex actis fomentum non recipiant.
- 10 Assertioni Episcopi Ecclesiam esse exemptam, vel nullius non creditur, neque successoribus praedjudicat.
- 11 Episcopus pro publica utilitate debet prohibere Clericis ea, quae per Edictum prohibentur à Magistratibus laicis.
- 12 Episcopus pro reformatione morum potest poenas Sac. Canonum augere.
- 13 Non potest expensas exigere à Delinquentibus pro transmissione Commissarii, & fabricatione Processuum.
- 14 Neque cibaria, & vecturas Equorum.
- 15 Cibaria, & vecturae Equorum quando exigi possunt.

Con il presente nostro publico Editto facciamo intendere à tutti li Confessori di questa Città, e Diocesi di N. tanto Secolari, quanto Regolari, eccettua ti il Penitentiere della Catedrale, e li Parochi, che al presente confessano con facoltà loro data dal nostro Antecessore, ò dal Vicario Capitolare in tempo di Sede vacante in scritto, ò in voce, ò altro qualunque modo, che debbano nel termine di giorni dal giorno della publicatione del presente, presentarsi all'esame avanti di Noi in affinché approvati che faranno gli si possano da Noi spedire le Patenti. L'esame si terrà nel Palazzo Vescovale di il Lunedì, Martedì, e Mercoledì della settimana del corrente mese dalle hore fino alle Altrimente detto termine spirato, s'intenda anche spirata à ciascheduno d'essi la facoltà di poter più confessare in avvenire. Dato, &c.

N. Vescovo N. (o Vicario Generale &c.)

Luogo ✠ del Sigillo.

N. Cancelliere Vescovale.

M 4

AD-

ADNOTATIONES.

1. **FACCIAMO INTENDERE.** Scientia publicationis Edicti inter Cives præsumitur, nec potest de eo allegari ignorantia, Sabell. *in Sum. divers. tract. verb. scientia*, nu. 8. *Rot. coram Cerr. decis. 132. n. 6. & seq.*
2. **QUANTO REGOLARI.** Regulares semel examinati, & approbati ad audiendas confessiones sæcularium, non possunt denud absque causa ab eodem Episcopo ad examen adstringi, secus si ab Antecessore fuerint, approbati, *Sac. Congr. in Veneta Martii 1597.* vel si approbati fuissent absque examine, *eadem Sac. Congr. in Verellen. 31. Julii 1615.* & latius *in Constit. X. Superna*, & *dixi in tit. de for. pœnit. ad qua* recurre.
3. **E LI PAROCHI.** Licet hinc Parochi exceptuati remaneant; nihilominus, ut jam probavi *in Adnot. ad Formul. XV. in tit. de Paroch.* si agatur de Parochis ab Antecessore approbatis, possunt etiam hi ad examen vocari: sed quia isti habent pro se præsumptionem juris, & de jure, quod sint idonei, ideo non facile sunt molestandi, nisi aliqua illorum imperitiæ conjectura resurgat.
4. Parergon Nota, quod Episcoporum Edicta cessant, & expirant ipsis defunctis, vel extincto eorum officio, sicuti Edicta Prætorum, Ciarlin. *controv. lib. 1. cap. 61. n. 14.* cum aliis apud Collectorem modernum Hispanum Romagner. *ad Synod. Gerund. lib. 1. tit. 1. cap. 1. n. 30. & 31.*
5. Inmò, quod pœna exilii per eos imposita expiret per eorum mortem, adeo ut exiliati valeant tutè ad propria redire etiam Clerici, ut dicit Episcopus Spirell. *decis. 14. num. 23.*
6. Possunt in Edicti pro observantia Decretorum Concilii Trid. pœnam excommunicationis comminare, & infligere, quoties pecuniaria exigi non potest, & sic in subsidium, ut declaravit *Sac. Congr. Concilii 28. Januar. 1690. ad secundum.*
7. Possunt item prohibere laicis sonum Campanarum Ecclesiarum, non obstante, quod adsit consuetudo pulsandi, & laici sint fundatores Ecclesiæ, *Sac. Congr. Rituum in Conversanen. 7. Aprilis 1696.* in

qua Causa fuerunt denegatæ Compulsoriales pro probanda prætensa consuetudine pulsandi, quia probata non relevabat: Cum extractio, & fundatio Ecclesiæ non tribuat Patronis, & Collatoribus proprietatis dominium, sed servitii duntaxat imponat sollicitudinem, & defensionem, *cap. mentis 16. q. 7.*

8. Enunciativis Edictorum Episcopi, seu Visitationis, aut Sententiæ, præsertim si sint antiquæ ad probandam qualitatem rei, & statum Ecclesiarum, & Beneficiorum multum defertur, *Rot. coram Paphil. decis. 269. nu. 2. ad 8. Add. ad eund. decis. 91. n. 15. Add. ad Buratt. decis. 111. n. 15. Cerr. decis. 808. n. 5.*

9. Verùm si enunciativæ essent recentes non præjudicarent, etiam si Episcopus assereret Beneficium B. esse juris patronatus vel in tali provisione consensam Patronorum interveuisse, *Garz. de benef. par. 12. cap. 2. nu. 213. Rot. coram Ninot. decis. 39. n. 17. & 18. nisi ex actis Episcopi assertio fomentum reciperet, Rot. coram Coccin. decis. 1784. num. 41.*

10. Neque sibi, nec successoribus præjudicat Episcopus, si in Edicto, vel Visitationibus, aut aliis actibus asserat, aliquem locum sive Ecclesiam esse exemptam, aut nullius Diœcesis, nisi aliunde appareat assertionem esse veram, juxta firmata coram *Duno. Jun. decis. 536. n. 9.* & alios allegat *Pignatell. consult. 26. n. 24. to. 2.*

11. Item notandum, quod cum Edicta, sive Bandimenta Magistratus, & Gubernatorum laicorum nunquam comprehendant Ecclesiasticos, si sint necessaria pro communi, & publica utilitate: poterit, & debet Episcopus suo Edicto circa ea, quæ prohibentur, vel mandantur laicis, etiam quoad Clericos providere, *Sac. Congr. Immunit. in Sutrina 13. Augusti 1629. lib. 2. Decr. Paul. fol. 2. à ter. in Foroliv. 31. Martii 1639. & 14. Decemb. 1655. lib. 5. Decr. fol. 81.*

12. Secundò, quod Episcopi pro reformatione morum possunt in Edictis pœnam Canonum ampliare, & augere, *cap. ultim. de transact. cap. sicut dignum de homic. cap. innotuit de eo qui furt. ordin. suscep. Abb. in cap. licet n. 2. circa fin. de offic. Jud. Ordin. Ricc. prax. For. Eccles. par. 2. resol. 206. n. 1. Conciol. resolut. v. pœna resolut. 13. non tamen*

men penam excommunicationis latae sententiae contra Clericos Negotiatores infligere, *Sac. Congreg. Concilii in Conversanen. Edicti 16. Maii 1699.*

13. Tertiò, quod nec Episcopi, nec alii Ordinarii inferiores Ecclesiasticis in causis ad ordinariam jurisdictionem spectantibus, possunt contra transgressores edictorum, aliosque reos, viatica sive alias expensas exigere pro transmissione Commissariorum, & fabricatione processuum, ut saepe declaravit *Sac. Congreg. Episc. cujus Decreta refert Nicol. in flosc. verb. Ordinarius n. 3.* quae prohibitio desumitur à jure communi per *Text. in cap. cum ab homine junct. aglos. de vic. & honest. Cleric. & ex c. statut. §. in super in fin. de rescript. in 6.* quam laudant *Zacch. de salar. q. 65. num. 3. R. P. D. Zaul. observ. ad stat. Favent. tom. 1. rub. 7. lib. 1. num. 39.*

14. Et licet D. Raynald. in suis observ. criminal. tom. 3. cap. 32. §. 4. & 5. num. 303. & tom. 4. supplem. ad d. cap. 32. supplem. 4. à n. 1. ad 30. conetur ostendere, & probare, quod prohibitio hujusmodi sit vera, & servari debeat quoad exactionem viaticorum, non autem quoad expensas cibarias, & vecturas equorum, quae à delinquentibus exigì posse tenet: Nihilominus puto, teneoque, quod conclusio mox supra firmata vera sit indistinctè quoad omnes expensas: Tum quia actus debet fieri expensis illius, qui petit illum fieri, aut fieri jussit, ut dicunt *Surd. de alim. tit. 1. quæst. 63. num. 3. Zacch. de salar. quæst. 17. n. 26. & 27.* qui loquuntur in specie de Notario misso ad examinandos Testes: Tum quia Ordinarius habet redditus Episcopatus, & Beneficii, ut onera officii sustineat, & jus reddat in toto suo Territorio, seu Diocesis suis expensis, *Conciol. resol. crim. verb. Episcopus resol. 3. Passerin. in d. c. statum. §. si quid autem q.*

5. art. 2. n. 369. in 6. qui n. 373. ita concludit -- sic ergo dicendum est, quod tam Ordinario, quam Delegato Ecclesiastico, proficiscenti intra limites Diocesis, non debentur expensae à partibus, sed eas tenetur facere Ordinarius.

15. Donec igitur non fuerit legitimatus Processus, & Accusatus non appareat Malefactor, expensae quaecumque sint, vel debent solvi ab actore, seu accusatore, si est solvendo, vel à fisco, animo illas recuperandi à reo, postquam fuerit repertus culpabilis, & declaratus reus criminis, juxta punctualem doctrinam *Zacch. de salar. q. 4. num. 19. & Decretum Sac. Congr. Episcop. emanatum in Rossanen. 15. Febr. 1583.* cujus tenor est -- *Il reo non deve dar le spese al Commissario, che esamina contro di esso, mà ciò sia obligato fare l'Attore nel principio, da rifarsegli poi dal reo, se sarà trovato colpevole.*

16. Vel demum exactio cibariorum, & vecturae equorum ad summum toleranda esset juxta sententiam D. Raynaldi, quando concurrerent sequentes circumstantiae. Primò si adesset in Diocesi consuetudo inveterata. Secundò si Episcopus esset pauper. Tertiò si ageretur de delictis gravibus, saltem merentibus penam triremium. Quartò si locus delicti esset procul à residentia per sex, vel septem milliaria. Quintò si ex processu informativo semiplena probatio delicti resularet. Sextò si tantum expensae cibariae, & vecturae equorum moderatè exigerentur. Quae requisita cum in sua Diocesi concurrere Episcopus Spoletanus Sac. Congregationi Episcop. pro obtinenda tolerantia exactionis occasione cujusdam recursum exposuisset, causa bis proposita nempe 27. Junii 1698. & 26. Junii 1699. responsum fuit -- *providebitur in casibus particularibus.*